

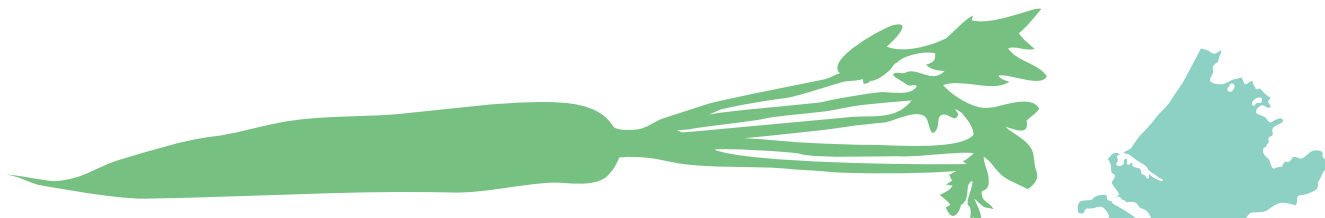
JONG
LEREN
ETEN

Zuid-Holland

JONG LEREN ETEN

terugblik

VIER JAAR
VOEDSELEUCATIE
in Zuid-Holland

3.708.696 INWONERS $\pm 20\%$ JONGEREN TUSSEN 0 EN 18 JAAR

ZUID-HOLLAND

AANBOD VOEDSELEDUCATIE:

Moestuiniëren, voedselbosjes, boerderijeducatie, aanbod NME's, maatwerk per gemeente over voedseleducatie

2021

SAMEN MET PARTNERS VERDER
VERSTERKEN VAN DE LOKALE
SAMENWERKING VOOR GEZOND EN
DUURZAAM ETEN

In schooljaar 2018-2019 en 2019-2020 hebben 114 scholen de Lekker naar Buiten!-subsidie ontvangen

In Zuid-Holland wordt op 126 plaatsen aan moestuiniëren gedaan (Stichting Oase, 2018)

In het schooljaar 2019-2020 ontvingen 371 scholen een zadenpakket van Rijk Zwaan

FACTS

VERSPREID OVER ZUID-HOLLAND ZIJN ER 26 EDUCATIEBOEREN AANGESLOTEN BIJ BOERDERIJEDUCATIE NEDERLAND

IN ZUID-HOLLAND ZIJN ER...

52

gemeenten waar-
van 18 JOGG-
gemeenten

240

Gezonde Scholen
waarvan 84 met het
vignet Voeding

566

basisscholen met
EU-Schoolfruit

112

coaches Gezonde
Kinderopvang
waarvan 29 de
Lekker naar Buiten!-
subsidie ontvingen

Peildatum cijfers: augustus 2020. / EU-Schoolfruit over 2019-2020

BELANGRIJKSTE PARTNERS JONG LEREN ETEN ZUID-HOLLAND:

GGD en Gezonde School-adviseurs: stimuleren en adviseren scholen op het gebied van gezonde en duurzame voeding • **NME-organisaties:** voedseleducatieaanbod voor het onderwijs • **Vrije Universiteit Amsterdam:** doet onderzoek naar effect van moestuiniëren, gezonde schoollunches en groene schoolpleinen • **IVN:** Jongeren Adviesbureaus, voedselbosjes, moestuincoach • **Provincie:** strategisch overleg en afstemming • **Gemeenten:** borging en ondersteuning voedseleducatie in hun beleid en vergroening in en rondom scholen • **Technasia:** relatie Onderzoek & Ontwerp-opdrachten • **LTO:** werving en opleiden van educatieboeren • **JOGG-regisseurs**

4 vragen aan....

Chantal van der Zijl & Manja van de Plasse

Makelaars Zuid-Holland

- Chantal van der Zijl, 51 jaar, woont in Rotterdam
- houdt van reizen, sporten en lekker eten
- beleidsadviseur Gezondheidsbevordering GGD Hollands Midden
- Manja van de Plasse, 48 jaar, woont in Schiedam
- houdt van haar gezin, zo vaak mogelijk buiten in de natuur zijn en koken
- specialist Natuureducatie bij Stichting Milieu Dichterbij en NME Schiedam

1 Waar leg je in je werk als Jong Leren Eten-makelaar het meeste accent op?

Chantal: 'Wij werken voornamelijk vanuit regionale menukaarten. Zo'n menukaart geeft een digitaal overzicht van het regionale en landelijke aanbod aan voedseleducatie. Hiermee zorgen we dat scholen zelf zicht hebben op wat er allemaal aan voedseleducatie in hun buurt is, maar ook dat Gezonde School-adviseurs de handvatten hebben om het 'groene' aanbod, op het gebied van duurzaamheid en milieu, aan scholen te laten zien. Tegelijkertijd proberen we in te haken op het kennis- en ervaringsniveau en de specifieke vragen van alle mensen met wie we om de tafel zitten om zo eventuele beren op de weg te elimineren.'

2 Vier jaar Jong Leren Eten zit er bijna op: op welke resultaten ben je trots?

Manja: 'Dat het 'merk' Jong Leren Eten echt gevestigd is in de provincie. Als ik ergens kom voor een samenwerking of advies kennen eigenlijk alle betrokkenen onze naam wel en weet ook bijna iedereen wat Jong Leren Eten inhoudt.'

Chantal: 'Met het uitrollen van de menukaarten hebben we echt de sleutel gevonden om ons werk goed op te bouwen. Daardoor zijn de aanbiedende partijen ook meer met elkaar gaan samenwerken. En verder ben ik erg trots op alle collega's die in dit veld zo hard aan het werk zijn om gezonde en duurzame voeding op de kaart te zetten.'

3 Wat zijn sterke netwerken die de afgelopen jaren zijn opgebouwd in de provincie?

Chantal: 'We hebben echt allerlei organisaties bij elkaars werkzaamheden betrokken. In de regio Leiden kent iedereen elkaar en ook in de regio's Gouda en Alphen aan de Rijn begint die verbinding tussen alle verschillende actieve partijen steeds sterker te worden. Dat geldt langzaam maar ook voor de verbinding tussen de groene en de witte wereld. 'n Bietje gezond op Waterpoortgrond is een mooi voorbeeld van zo'n samenwerking tussen partijen. Tijdens dit project bezoeken kinderen een boerderij of kwekerij om te zien waar hun eten vandaan komt, om vervolgens een kookworkshop met streekproducten te krijgen. Hieraan werken veel verschillende organisaties mee, maar ook de JLE-makelaars van drie provincies, Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant, hebben voor dit project hun krachten gebundeld.'

4 Welke uitdagingen zie je voor het vervolg van Jong Leren Eten?

Manja: 'We willen in de toekomst graag die samenwerking met zowel de provincie als gemeenten verder versterken en uitbouwen en nog meer samen optrekken. Onze droom is om op alle niveaus, onderwijs, gemeente, provincie, zelfs landelijk, voedseleducatie in het beleid te zien worden opgenomen, en natuurlijk om dat beleid vervolgens ook uitgevoerd te zien.'

Centraal bij het project staat de pure boerderij-beleving en koken met verse streekproducten, met als voornaamste doelgroep de leerlingen van groep 6 tot en met 8. Vanaf oktober 2020 zullen de inspirerende voedsel-activiteiten plaatsvinden in het Waterpoortgebied, dat de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant verbindt. Oktober is ook de oogstmaand, en onder meer de Dutch Food Week, Dag van de Duurzaamheid en Wereldvoedseldag vinden deze maand plaats; een betere timing kan haast niet.

Overschot

Petra Wevers en Leontine Ouwerling zijn kartrekkers van het project, waarin kinderen op allerlei leuke manieren kennismaken met gezonde voeding: van streekproducten oogsten bij de boer of kweker tot een recept bedenken en een maaltijd bereiden. Veel boeren in het Waterpoortgebied kampen met een overschot aan producten als frietaardappelen, champignons en asperges. Behalve kennis van streekproducten vergroten kan het project dus ook nog eens voedselverspilling tegengaan.

Jong Leren Eten in Zuid-Holland

Een voedselproject met kinderen als voornaamste doelgroep. Dat was de grote droom van Petra Wevers en Leontine Ouwerling. Samen besloten ze het project 'n Bietje gezond op Waterpoortgrond op te zetten.

Petra: 'Dit project was voor mij een mooie kans om verschillende puzzelstukjes met elkaar te verbinden en aan de slag te gaan met een project voor kinderen. De boeren met hun streekproducten, gezonde voeding, koken en voedselverspilling. Om dit concreet uit te werken benaderde ik Leontine. Zo kwam het idee voor het project 'n Bietje gezond op Waterpoortgrond tot stand.' Leontine: 'Het is belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd meer te weten komen over gezonde voeding, zodat ze leren om gezonde en duurzame keuzes te maken. Door zelf te beleven

en te ervaren, maken kinderen deze kennis zich meer eigen en ontdekken welk traject voedsel doorloopt van boer tot bord.'

Coronatie

Tijdens de opzet van het project, benaderde Petra ook Jong Leren Eten. Manja van de Plasse nam hierin de trekkersrol op zich en vertegenwoordigde Jong Leren Eten namens de drie provincies. Manja: 'Vanuit mijn makelaarsrol heb ik actief meegedacht en tips gegeven over onder meer de financieringsmogelijkheden en interessante samenwerkingspartners. Het hele project is tot stand

gekomen tijdens de coronatijd, dus we hadden regelmatig een digitale sparringsbijeenkomst om toch up-to-date te blijven en de energie erin te houden. Dit project is een mooi voorbeeld dat laat zien hoe je als JLE-makelaar met je kennis en netwerk heel goed van dienst kan zijn om nog meer inhoud en dus ook resultaat toe te voegen. Uiteindelijk hoop je dat na afloop van een project als dit zaadjes voor de toekomst zijn geplant wat betreft samenwerking en dat er een vruchtbare grond is ontstaan, waar vervolgprojecten uit voort kunnen komen.'